

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

סוגיות ייחודיות בפגיעה מינית בילדים: גישה רב מערכית - 31963

תאריך עדכון אחרון 03-09-2018

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: עבודה סוציאלית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

İZMFOS: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר דפנה טנר

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: dtener@gmail.com

שעות קבלה של רצה הקורס: יום ב' 10-12-10 בתיאום מראש בלבד
חדר 532

תאור כללי של הקורס:
הקורס עוסק בפיגיעות מיניות בילדים תוך התייחסות למיגון היבטים שיחודים לתופעה זו.

מטרות הקורס:
מטרת הקורס לחשוף את המשתתפים לסוגיות המרכזיות שבהן עוסקים מי שמתפלים בקורסנות פגעה מינית, ולעומת נקודת מבט רחבה על התופעה. במסגרת הקורס יוכלו המשתתפים לדון בסוגיות שעולות במסגרת העשייה המקצועית שלהם.

- תוצרי למידה
בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:
1. יעמיקו את הידע שלהם אודות תופעת הפיגיעות המיניות בילדים ואת הסוגיות המרכזיות המקיפות אותה.
  2. יבחינו במעגלים השונים הסובבים את הפגעה כולל מעגל הנפגעים, הפוגעים והחברה.
  3. יכירו היבטים "יחודיים" ו"שנויים" במחולקת בהקשר לתופעה.
  4. ידונו בסוגיות העולות במהלך העשייה המקצועית שלהם תוך התבוננות והעמקה תיאורטיים.

דרישות נוכחות (%):
100%

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות פרונטליות ודין עם הסטודנטים.
כמו כן ישולבו בקורס צפיה מונחתית בסרטים והרצאות אורת.

- רשימת נושאים / תוכנית הלימודים בקורס:
- שבוע 1: פגעה מינית בילדים: מבוא
  - שבוע 2: מושגי יסוד בפיגיעות מיניות בילדים
  - שבוע 3: גילוי עריות
  - שבוע 4: דמותם של נפגעים ונפגעים מינית
  - שבוע 5: דמותם של פוגעים ופיגיעות מינית
  - שבוע 6: פגעה מינית online
  - שבוע 7: יחסי אונס סטטוטורי
  - שבוע 8: בוגרים וחופפים פיגיעות מיניות שחוו בילדותם.
  - שבוע 9: סוגיות בהתרבות עם נפגעות ונפגעים מינית
  - שבוע 10: סוגיות בהתרבות עם נפגעות ונפגעים מינית: פיגיעות מיניות בחברה החרדית
  - שבוע 11: סוגיות בהתרבות עם נפגעות ונפגעים מינית: ליצנות רפואיות
  - שבוע 12: האופן בו מקרים הקיימים המקצועיים על החיים האישיים בקרוב אנשי מקצוע מתחום

הפגיעה המינית
שבוע 13: סיכון הקורס ואתגרים לעתיד

חומר חובה לקריאה:

שבוע 1: פגעה מינית בילדים: הצגת הקורס והכרות עם משתתפי

Goodyear-Brown, P., Fath, A., & Myers, L. (2012). *Child sexual abuse: The scope of the problem.* In, P. Goodyear-Brown (Ed.), *Hand book of child sexual abuse: Identification, assessment and treatment.* New Jersey: John Wiley & Sons. Pp. 3-20.

שבוע 2: מושגים בסיסיים בפגיעה מינית בילדים
קריאה חובה:

Finkelhor, D. (1984). *Child sexual abuse: New theory and research.* New York: Free Press. Pp. 53-69.

שבוע 3: גילוי עריות
קריאה חובה:

זליגמן, צ. (2004). מבוא לגילוי עריות: אין אמת, אין חסד, אין רחמים. בתוך צ. זליגמן ו. סולומון (עורכות), הסוד ושברו: סוגיות בגילוי עריות (עמ' 15-40). תל-אביב:
הكיבוץ המאוחד.

שבוע 4: דמותם של נפגעים ונפגעות מינית בילדים
קריאה חובה:

טנר, ד. (2010). "ביני ובינם"? לסלוח על גילוי עריות. עבודה לשם קבלת דוקטור לפילוסופיה,
אוניברסיטת חיפה. עמ' 56-69.

שבוע 5: דמותם של פוגעים ופוגעות מינית בילדים
קריאה חובה:

Rice, M.E., & Harris, G.T. (2002). Men who molest their sexually immature daughters: Is a special explanation required? *Journal of Abnormal Psychology*, 111(2):329-339.

שבוע 6: סוגיות ייחודיות בפגיעה מינית בילדים: פגעה מינית online
קריאה חובה:

Wolak, J., Finkelhor, D., Mitchell, K. J., & Ybarra, M. L. (2008). Online "predators"
and their victims: Myths, realities, and implications for prevention and treatment.
American Psychologist, 63 (2), 111-128.

שבוע 7: סוגיות ייחודיות בפגיעה מינית בילדים: יחסים אונס סטטוטורי
קריאה חובה:

Young, A. M., & d'Arcy, H. (2005). Older boyfriends of adolescent girls: the cause or
a sign of the problem? *Journal of Adolescent Health*, 36 (1), 410-419.

שבוע 8: סוגיות ייחודיות בפגיעה מינית בילדים: בוגרים חושפים פגיעות מיניות שחוו בילדותם
קריאה נוספת:

Draucker, C. B., & Martsolf, D. S. (2008). *Storying childhood sexual abuse*. Qualitative Health Research, 18(8), 1034-1048. doi: 10.1177/1049732308319925

שבוע 9: סוגיות בהתרבות עם ילדים נפגעים מינית
קריאה נוספת:

Lev-Wiesel, R. (2008). *Child sexual abuse: A critical review of intervention and treatment modalities*. Children and Youth Services Review, 30(6), 665-673.

<http://www.brown.uk.com/childabuse/lev.pdf>

שבוע 10: סוגיות בהתרבות: פגיעה מינית בחברה החרדית (מרצה אורחת)
קריאה נוספת:

בן מאיר, צ., ולביי, י. (2010). היבטים ייחודיים בטיפול בילדים נפגעי תקיפה מינית מהמגזר החradi. חברה ורוחה, ל, 4-3, 475-453. שבוע 11: סוגיות בהתרבות: ליצנות רפואיים עם ילדים נפגעים מינית

קריאה נוספת:

Tener, D., Lev-Wiesel, R., Franco, N. L., & Ofir, S. (2010). *Laughing through this pain: Medical clowning during examination of sexually abused children: An innovative approach*. Journal of child sexual abuse, 19(2), 128-140.

שבוע 12: האופן בו מקרים חיים המקצועים על החיים האישיים בקרבת אנשי המקצוע העוסקים בתחום פגיעות מיניות בילדים
קריאה נוספת:

Canfield, J. (2008). *Secondary traumatization, burnout, and vicarious traumatization: A review of the literature as it relates to therapists who treat trauma*. Smith College Studies in Social Work, 75(2), 81-101

חומר לקריאה נוספת:

שבוע 1: פגעה מינית בילדים: הצגת הקורס והכרות עם משתתפי

קריאה נוספת:

Hilarski, C., Wodarski, J. S., & Feit, M. D. (2008). *Handbook of social work in child and adolescent sexual abuse*. Haworth Press. Pp. 29-41.

אתר אינטרנט מומלץ:

<http://projectunbreakable.tumblr.com>

שבוע 2: מושגים בסיסיים בפגיעה מיניות בילדים

קריאה מומלצת

Putnam, F.W. (2003). Ten-year research update review: Child sexual abuse. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*, 42(3), 269-278.

שבוע 3: גלי עריות

קריאה נוספת:

זומר, א. (2004). להיות או לא להיות: טראומות לדוחת והפרעות ניתוק. בטור צ. זליגמן וצ. סולומון (עורכotor.), הסוד ושברו: סוגיות בגלי עריות (עמ 164-194). תל-אביב: הקיבוץ המאוחד.

שבוע 4: דמותם של נפגעים ונפגעות מינית בילדים

קריאה נוספת:

Kendall-Tackett, K. A., Williams, L. M., & Finkelhor, D. (1993). Impact of sexual abuse on children: a review and synthesis of recent empirical studies. *Psychological bulletin*, 113(1), 164-177.

שבוע 5: דמותם של פוגעים ופוגעות מינית בילדים

קריאה נוספת:

ויסבלאי, א. (2008). פגעה מינית של קטינים בקטנים: נתוניים ודרכי טיפול. הכנסת מרכז המחקר והמידע.

<http://www.knesset.gov.il/mmm/data/pdf/m02005.pdf>

שבוע 6: סוגיות "חודיות" בפגיעה מינית בילדים: פגעה מינית online

קריאה נוספת:

Whittle, H., Hamilton-Giachritsis, C., Beech, A., & Collings, G. (2012). A review of online grooming: Characteristics and concerns. *Aggression and violent behavior*.

שבוע 7: סוגיות "חודיות" בפגיעה מינית בילדים: יחס אונס סטוטוטורי

קריאה נוספת:

Hines, D. A., & Finkelhor, D. (2007). Statutory sex crime relationships between juveniles and adults: A review of social scientific research. *Aggression and Violent Behavior*, 12, 300-314.

שבוע 8: סוגיות "חודיות" בפגיעה מינית בילדים: בוגרים חושפים פגיאות מיניות לחוו בילדים

קריאה נוספת:

Alaggia, R., & Millington, G. (2008). Male child sexual abuse: A phenomenology of betrayal. *Clinical Social Work Journal*, 36(3), 265-275. doi: 10.1007/s10615-007-0144-y

ר, ג. (2013). בשם הילדות כלן: לעולם לא מתישנת!. אחר: ספרי צמרת

<http://hufind.huji.ac.il/Record/HUJ001890838>

صفיה מומלצת:

טוווח קצר 12 ("12 term short")

<http://www.imdb.com/title/tt2370248/>

שבוע 9: סוגיות בהתרבויות עם ילדים נפגעים מינית

קריאה נוספת:

חממה, ל. (2010). טיפול בגישה התנהגותית-קוגניטיבית קונסטרוקטיבית בלבדה שعبירה פגעה מינית, תיאור מקורה. חברה ורוחה, 4-3 .538-521 .<http://www.molsa.gov.il/CommunityInfo/Magazine/Lists/ArticlesList/Attachments/404/30-3-4-CHAMAMA.L.pdf>

פוסטן, ד. (2009). החולמה כמושג וכתהליך על פי תפיסתן של נשים שעברו פגעה מתמשכת בילדים. עבודה המוגשת כחלק מדרישות לתואר מוסמך, האוניברסיטה העברית, ירושלים.

http://aleph520.huji.ac.il/F/IPRG7GS2H1B7UG43LT46TN6D9BSH4GEBASKYI3X5QQMIGCHVP-01834?func=find-acc&acc_sequence=007761071
ריד, מ. (2008). עכשוי אני: זה לא לנצח: מסע החולמה מטרואומה מינית מתמשכת בילדים. קריית ביאליק: "אח".

שבוע 11: סוגיות בהתרבויות: ליצנות רפואיים עם ילדים נפגעים מינית

קריאה נוספת:

אופיר, ש. (בתהליכי שיפוט). ליצנות ברצינות: התרבות ליצנות רפואיים במהלך בדיקות פולשניות בילדים בבית חולים. עבודה לשם קבלת תואר מוסמך, אוניברסיטת חיפה. פרק הממצאים.

שבוע 13: האופן בו מקרים חיים המציגים על החיים האישיים באישים בקרב אנשי המקצוע העוסקים בתחום פגעות מיניות בילדים

קריאה נוספת:

McCann, I. L., & Pearlman, L. A. (1990). Vicarious traumatization: A framework for understanding the psychological effects of working with victims. *Journal of traumatic stress*, 3(1), 131-149.

הערכת הקורס - הרכיב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %

הרצאה 0 %

השתתפות 0 %

הגשת עבודה 100 %

הגשת תרגילים 0 %

הגשת דוחות 0 %

פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוספת / הערות:

תנאי המעבר בקורס כוללים:

1. נוכחות בשיעורים
2. קראית חומר ה丝丝יבוס
3. תרגיל אסוציאציות קצר בתחילת ובסוף הקורס (ציון עובי כתנאי למעבר בקורס)
4. עבודה סופית: תוגש בסוף הסמסטר, משקללה 100% מהציון הסופי. העבודה כוללת ניתוח של סוגיות העוסקויות בפגיעה מיניות בילדים בשילוב חומר השיעורים, והמאמרם שיילמדו בקורס.

*הקורס מתבסס על צפיה בסרטים תוך דיון בכיתה והמשגה תיאורטית. הסרטים עשויים להכיל תכנים קשים לצפיה.
במהלך הקורס יתקיימו סיורי בחירה בשירותים רלוונטיים